Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling

Utgivare: Key Hedström, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
ISSN 2000-1886

MSBFS 2016:7
Utkom från trycket den 7 juli 2016

Bilaga

Indikatorer för bedömning av Strålsäkerhetsmyndighetens generella krisberedskap

SSM har enligt indikatorerna angivna i bilaga till MSBFS 2016:7 bedömt myndighetens generella krisberedskap. Syftet är att få en övergripande bild av myndighetens förutsättningar att förebygga och hantera kriser oavsett händelse.

Ledning

Riskhantering

1. Ledningen har fattat beslut om hur arbetet med risk- och sårbarhetsanalys ska bedrivas.

Motivering: Ledningen har beslutat om ansvaret för risk- och sårbarhetsanalysen (RSA).	Ja ☒	Nej ☐

2. Samtliga delar av myndighetens verksamhet beaktas och vid behov involveras i arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser.

Motivering: Föreliggande risk-och sårbarhetsanalys omfattar den verksamhet som SSM bedriver och som bedöms vara samhällsviktigt verksamhet under fredstid och under höjd beredskap. Utöver detta omfattar analysen händelser som kan leda till radiologiska nödsituationer.	Ja ☒	Nej ☐

3. Redovisningen av risk- och sårbarhetsanalysen fastställs av myndighetens ledning.

Motivering: Redovisningen och RSA fastställs av GD.	Ja ☒	Nej ☐

4. Risk- och sårbarhetsanalysen används som underlag vid planering och beslut om åtgärder för att stärka myndighetens krisberedskap.

   Exempel: myndigheten beslutar hur de risker som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen ska hanteras.

Motivering: Identifierade brister beaktas i utvecklingsarbete och som prioriteras vid verksamhetsplaneringen.	Ja ☒	Nej ☐

5. Relevanta delar av redovisningen från risk- och sårbarhetsanalysen görs tillgänglig för
   - beslutsfattare och anställda inom myndigheten,
   - berörda aktörer inom ansvarsområdet.

Motivering: Offentliga delar av RSA:n publiceras på SSM:s externa webbsida.	Ja ☒	Nej ☐

6. Det finns en övad och utbildad Tjänsteman i Beredskap (TiB) som har beredskap dygnet runt alla dagar på året.

Motivering: TiB övas och utbildas regelbundet. Utöver TiB finns även en tjänsteman i reaktorberedskap (RB) med ansvar att vara i beredskap att ta emot larm eller varning från kärnkraftverken.	Ja ☒	Nej ☐

7. Myndigheten bedriver omvärldsbevakning i syfte att tidigt kunna identifiera och varna för kriser.

Motivering: Myndigheten har en process för systematisk omvärldsbevakning, dock inte med primärt syfte att tidigt kunna identifiera och varna för kriser. SSM bedriver territoriell övervakning av strålningsnivåer via landsomfattande gamma- och luftfilterstationer, i syfte att upptäcka förändringar på ett tidigt stadium. SSM larmas genom EU, IAEA och bilaterala avtal vid en radiologisk nödsituation i annat land.	Ja ☒	Nej ☐

Planering

8. Myndigheten har en fastställd plan för hur de ska hantera kriser som beskriver
   - hur myndigheten ska organisera sig under en kris (krishanteringsorganisation),
   - hur myndighetens krishanteringsorganisation

leder, samordnar, samverkar samt säkerställer samband för att hantera en kris,
- vilka lokaler för ledning och samverkan som disponeras vid en kris.

Motivering: Ja, för kriser som berör radiologiska nödsituationer, men utvecklingsarbete krävs för plan vid höjd beredskap och andra typer av samhällskriser. Ett sådant arbete är initierat och kommer att pågå under kommande år.	Ja ☐	Nej ☒

9. Myndighetens planering för att förebygga risker och sårbarheter samt en plan för att hantera kriser är framtagen i samverkan med andra aktörer, såväl offentliga som privata.

Motivering: Ja, för radiologiska nödsituationer. Utvecklingsarbete krävs för plan vid höjd beredskap (se motivering fråga 8) och andra typer av samhällskriser. Sådant arbete har påbörjats, främst inom ramarna för energisektorn.	Ja ☐	Nej ☒

10. Det finns dokumenterade rutiner för att aktivera krishanteringsorganisationen.

Motivering: Krishanteringsorganisationen aktiveras genom TiB.	Ja ☒	Nej ☐

11. Det finns en beslutsordning och mandat för krishanteringsorganisationen.

Motivering: Detta framgår av arbetsordningen för krisorganisationen.	Ja ☒	Nej ☐

12. Inom krishanteringsorganisationen finns möjlighet att bedriva
- operativ ledning, Ja ☒ Nej ☐
- samverkan, Ja ☒ Nej ☐
- omvärldsbevakning, Ja ☒ Nej ☐
- framtagande av lägesbild, Ja ☒ Nej ☐
- kriskommunikation, Ja ☒ Nej ☐
- analys av händelseutvecklingen av en händelse både på kort och på lång sikt. Ja ☒ Nej ☐

Motivering: SSM har en skyddad ledningsplats, krisorganisation, processer och rutiner för att leda krisorganisationen samt utvecklade beslutsstödssystem.	Ja ☒	Nej ☐

13. Det finns rutiner och planer för att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter som myndigheten bedriver eller ansvarar för.
Exempelvis kontinuitetsplaner. De samhällsviktiga verksamheter som myndigheten bedriver eller ansvarar för ska vara beskriven inom risk- och sårbarhetsanalysen.

Motivering: Det finns rutiner för krisorganisationen och kontinuitetsplanering för IT. SSM har påbörjat ett arbete med att kontinuitetsplanera all myndighetskritisk verksamhet.	Ja ☐	Nej ☒

14. Planen för hantering av kriser och planerna för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet kontrolleras minst en gång per år och revideras vid behov.

Motivering: Detta görs enligt framtagen process för att upprätthålla beredskap.	Ja ☒	Nej ☐

Samverkan

15. Myndigheten har tagit initiativ till att aktörer inom ansvarsområdet samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet inför hanteringen av kriser.

Motivering: Genom olika utvecklingsprojekt där flera myndigheter deltar t.ex. inom kärnenergiberedskapen och energisektorn.	Ja ☒	Nej ☐

16. Myndigheten har fastställda rutiner för att upprätta och förmedla en samlad lägesbild inom myndighetens ansvarsområde avseende kriser.

Motivering: Process och rutin för samlad lägesbild vid krishantering av radiologisk nödsituation finns.	Ja ☒	Nej ☐

17. Myndigheten har fastställda rutiner för deltagande i samverkanskonferenser.

Motivering: TiB deltar i MSB:s regelbundna samverkanskonferenser.	Ja ☒	Nej ☐

18. Myndigheten har fastställda rutiner för att information till allmänheten vid en kris samordnas.

Motivering: Rutiner finns för kommunikationsfunktionen i SSM:s krisorganisation.	Ja ☒	Nej ☐

Kommunikation

19. Det finns informationskanaler för att ta emot och dela information vid kriser
    - internt inom myndigheten, Ja ☒ Nej ☐
    - till andra krisberedskapsaktörer, Ja ☒ Nej ☐
    - till allmänheten. Ja ☒ Nej ☐

Exempelvis genom WIS, Rakel, sociala medier, webbsidor, VMA, informationsnumret 113 13 eller motsvarande.

Motivering: ex. fax, Rakel, WIS, webbsidor, internationella organisationer (EU, IAEA).	Ja ☒	Nej ☐

20. Det finns alternativa lösningar för att upprätthålla myndighetens prioriterade kommunikation
    - inom myndigheten, Ja ☒ Nej ☐
    - gentemot andra krisberedskapsaktörer, Ja ☒ Nej ☐
    - till allmänheten vid inträffad händelse. Ja ☒ Nej ☐

Exempelvis alternativa lösningar för IT-, tele- och radiosystem.

Motivering: ex. Rakel, LST-net, FTN/FM-IP, SGSI	Ja ☒	Nej ☐

Informationssäkerhet

21. Myndigheten hanterar information säkert:
    - Myndigheten hanterar information säkert. Systematiskt säkerhetsarbete bedrivs i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2016:1) om statliga myndigheters informationssäkerhet. Ja ☒ Nej ☐
    - Myndigheten har rutiner för att identifiera och hantera kritiska beroenden till system och tjänster för informationshantering som är av central betydelse för myndighetens verksamhet. Ja ☒ Nej ☐

Motivering: ex. genom kontinuitetsplan IT, utbildningar	Ja ☒	Nej ☐

22. Myndigheten ställer krav på informationssäkerhet när informationshantering upphandlas av en extern leverantör.

Motivering: Myndigheten ställer krav på informationssäkerhet, men behöver utveckla formerna för säkerhetsskyddad upphandling.	Ja ☐	Nej ☒

Kompetens

Utbildning

23. Personalen i krishanteringsorganisationen har utbildning och kännedom om sin och myndighetens roll och ansvar vid en kris.

Motivering: Ja, men beroende på scenario kan det finnas ett stort beroende av nyckelkompetenser.	Ja ☒	Nej ☐

24. Personalen i krishanteringsorganisationen har kännedom om andra relevanta aktörers roller och ansvar vid kriser.

Motivering: SSM deltar bl.a. i nationella övningar inom kärnenergiberedskapen där personalen övas med andra relevanta aktörer.	Ja ☒	Nej ☐

Övning

25. Det finns en utbildnings- och övningsplan som efterföljs.

Motivering: Det finns en årlig övnings- och utbildningsplan som utgår från en utbildning- och övningsstrategi.	Ja ☒	Nej ☐

26. Har myndighetens ledning övats under det gångna året?

Motivering: Myndighetens ledningsgrupp har övat vid TFÖ 2020 samt vid kärnkraftsövning Havsörn 2019.	Ja ☒	Nej ☐

27. Har krishanteringsorganisationen övats under det gångna året?

Motivering: Krisorganisationen övade i stor omfattning under flera dagar under kärnkrafttsövning Havsörn 2019. Dock har övningar under 2020 genomförts i väldigt begränsad omfattning pga av covid-19.	Ja ☒	Nej☐

28. Har myndigheten under det gångna året deltagit i planering, genomförande eller utvärdering av samverkansövning på lokal, regional och/eller nationell nivå?
Exempelvis övas rutiner för samlad lägesbild, deltagande i samverkans-konferenser och samordning av information till allmänheten vid en kris.

Motivering: Deltagit i planering, genomförande och utvärdering av dels kärnkraftsövningar på regional och nationell nivå men också med anledning av covid-19 hantering.	Ja ☒	Nej ☐

29. Har myndigheten utvärderat de övningar som genomförts under det gångna året?
För att svara ja krävs att både styrkor och svagheter hos myndighetens egen krisberedskap har utvärderats. Vidare ska myndighetens förmåga att samverka med andra aktörer ha utvärderats.

Motivering: SSM genomför utvärderingar och skriver rapporter som tar upp styrkor och svagheter hos krisorganisationen vid alla större övningar.	Ja ☒	Nej☐

30. Myndigheten har rutiner för att ta till vara erfarenheter från inträffade händelser och övningar.

Motivering: Erfarenhetsåterföring i samverkan med andra myndigheter sker, dels med länsstyrelser och vissa centrala myndigheter. Intern erfarenhetsåterföring sker genom förvaltningsrutin för krisorganisationen.	Ja ☒	Nej☐

Resurser

31. Myndigheten har gjort en behovsanalys av vilka materiella och personella resurser som krävs för att hantera kriser.

Motivering: Myndigheten har startat en kontinuitetsplanering för myndighetens samhällsviktiga verksamhet, dvs upprätthållandet av strålskyddsberedskap.	Ja ☐	Nej ☒

32. Myndigheten har uppdaterad/aktuell dokumentation rörande vilka interna materiella och personella resurser som finns att tillgå vid en kris.
Exempelvis mobil reservkraft, pumpar, sandsäckar.

Motivering: En bemanningsplan finns för krisorganisationen. Materiella resurser är inventerade och dokumenterade i form av ledningsplats, serverhallar och mobil utrustning.	Ja ☒	Nej ☐

33. Det finns rutiner för att genomföra underhåll och kontrollera funktionalitet på de materiella resurser som endast används vid kriser.

Motivering: Ex. genom reservkraftprov och sambandsprov samt kalibreringar och konstanskontroller av mätinstrument.	Ja ☒	Nej ☐

34. Det finns avtal och/eller överenskommelser med externa aktörer om förstärkningsresurser vid kriser.

Motivering: SSM har avtal med aktörer från den nationella organisationen för expertstöd. För höjd beredskap saknas detta dock.	Ja ☐	Nej ☒

35. Det finns rutiner för att begära och ta emot förstärkningsresurser (materiella och personella) från externa aktörer (lokala/regionala/nationella/internationella) i samband med kriser.

Motivering: SSM deltar i RANET (IAEA:s internationella pool för resurser inom strålskydd- och kärnsäkerhetsområdet) och för detta finns internationella rutiner att följa.	Ja ☒	Nej ☐

36. Lokalerna till krishanteringsorganisationen är utrustade och testade avseende åtminstone
    - elförsörjning, med möjlighet till reservkraftsförsörjning, till lokaler, arbetsplatser och tekniska system med en uthållighet om minst en vecka, Ja ☒ Nej ☐
    - it-försörjning, Ja ☒ Nej ☐
    - tekniska system för kommunikation och samlad lägesbild (t.ex. Rakel och WIS) Ja ☒ Nej ☐
    - tillgång till vatten för hantering av mat, dryck och hygien som medger uthållighet om minst en vecka. Ja ☐ Nej ☒

Motivering: SSM har endast tillgång till reservvattentankar och ett mindre förråd av mat till enstaka individer.	Ja ☐	Nej ☒

37. Det finns en utpekad alternativ lokalisering för krishanteringsorganisationen.

Motivering: Utrustning finns packad och klar för att kunna flytta delar av myndighetens ledningsförmåga till annan plats. Någon sådan plats finns dock inte utpekad. Detta kan bli aktuellt om ledningscentralen blir obrukbar men det kan också finnas andra skäl för en framflyttad ledningsförmåga. Flytt av verksamheten har övats till viss del, men för att en flytt ska fungera problemfritt behövs ytterligare utbildning och övning av SSM:s personal.	Ja ☐	Nej ☒